

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΣΚΕΥΩΝ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Κορνηλία Χατζηασλάνη

Υπεύθυνη Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης – Υπηρεσία Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης

Στις 12 Δεκεμβρίου 2001 εγκαινιάστηκε στο Κέντρο Μελετών Ακροπόλεως έκθεση, κατά την οποία παρουσιάστηκαν οι 4 νέες μουσειοσκευές που κατασκεύασε και αναπαρήγαγε σε πολλαπλά αντίγραφα ο Τομέας Ενημέρωσης και Εκπαίδευσης της Υπηρεσίας Συντήρησης Μνημείων Ακρόπολης (ΥΣΜΑ), σε συνεργασία με την Α' Εφορεία Προϊστορικών και Κλασικών Αρχαιοτήτων (Α' ΕΠΚΑ). Η αναπαραγωγή δύο μουσειοσκευών από αυτές έγινε δυνατή μέσω της χορηγίας των Ιδρυμάτων Σταύρος Σ. Νιάρχος και Μποδοσάκη, η οποία εξασφαλίστηκε χάρη στη συνεχή βοήθεια της Ένωσης Φίλων Ακροπόλεως. Οι τέσσερις μουσειοσκευές έχουν τους τίτλους: «Πάμε στην Ακρόπολη», «Ένας Αρχαίος Ναός», «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα» και το «Δωδεκάθεο». Αν και είναι θεματικά ανεξάρτητες, μπορούν να αποτελέσουν κι ένα σύνολο, μέσα από το οποίο προσεγγίζεται με νέα μέσα ο κλασικός πολιτισμός. Η εικόνα ενός λαμπρού αρχαίου Ιερού (μουσειοσκευή «Πάμε στην Ακρόπολη»), όπου λατρεύονται οι θεοί (μουσειοσκευή «Το Δωδεκάθεο»), μέσα σε μεγαλοπρεπείς ναούς (μουσειοσκευή «Ένας Αρχαίος Ναός») στολισμένους με γλυπτά μοναδικής τέχνης (μουσειοσκευή «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα») ζωντανεύει ανάγλυφα μπροστά στα μάτια των μαθητών. Ο κόσμος της αρχαιότητας προσεγγίζεται έτσι από τους μαθητές με ευχάριστο και δημιουργικό τρόπο. Πρόκειται για ένα πολύπλευρο εκπαιδευτικό υλικό που έχει ως σκοπό την εξοικείωση των παιδιών της σχολικής

ηλικίας, αλλά και του ευρύτερου κοινού με την αρχαία τέχνη και αρχιτεκτονική καθώς και με τα μεγάλα έργα συντήρησης και αναστήλωσης που πραγματοποιούνται στον Ιερό Βράχο.

Κάθε μουσειοσκευή περιέχει βιβλία, διαφάνειες, παιχνίδια, προπλάσματα μνημείων κι αντίγραφα αρχαίων αντικειμένων. Το κείμενο συνδυάζεται με την εικόνα και το αντικείμενο, έτσι ώστε η μάθηση να γίνεται ένα γοητευτικό παιχνίδι. Οι μουσειοσκευές όπως και τα βιβλία, τα CD-ROM, το Διαδίκτυο είναι όλα διαφορετικά μέσα προσέγγισης του ίδιου αντικειμένου. Και το κάθε μέσο έχει τις δικές του δυνατότητες που πρέπει κανείς να εκμεταλλευθεί. Στις μουσειοσκευές το θέμα προσεγγίζεται με διάφορα υλικά, αντικείμενα, ήχο, και οδηγίες για θεατρικό παιχνίδι, δραστηριότητες δηλαδή που δημιουργούνται από τον συνδυασμό και την εμπύχωση όλων των περιεχομένων τους. Οι νέες μουσειοσκευές δουλεύτηκαν όπως ένα έργο τέχνης. Κάθε λεπτομέρεια είναι προσεγμένη, έχει μελετηθεί με έντονη την αισθητική προσέγγιση. Η επεξεργασία του κειμένου, της εικόνας, των αντικειμένων γινόταν συγχρόνως.

Ειδικότερα, η πρώτη μουσειοσκευή με τίτλο «**Πάμε στην Ακρόπολη**» πραγματοποιήθηκε με τη χορηγία του Ιδρυματος Σταύρος Σ. Νιάρχος. Ανοίγοντας κανείς το κουτί βλέπει μία μεγάλη αφίσα της κλασικής Ακρόπολης. Η μουσειοσκευή περιλαμβάνει ένα πρόπλασμα του Ιερού Βράχου σε κλίμακα 1:800 με τα επίπεδα που δημιουργήθηκαν τον 5ο αιώνα π.Χ., τα επιμέρους προπλάσματα των κτηρίων του Ιερού στο αριστερό κουτί, αφίσες δεξιά και τέλος έντυπο υλικό. Ο μαθητής παρατηρεί και τοποθετεί τα κτήρια στον Βράχο, τα συγκρίνει, μελετάει τις διαστάσεις τους, τις αναλογίες των όγκων, τη λειτουργία του κάθε κτηρίου, τον προσανατολισμό και την ακριβή του θέση στον Βράχο.

Τέσσερις αφίσες με την ιστορία του Βράχου, έντυπα για τον εκπαιδευτικό και τον μαθητή, με θέματα «Πάμε στην Ακρόπολη» και «Πάμε στον αρχαίο Περίπατο της Ακρόπολης» με αναπαράστασεις των μνημείων, των ιερών σπηλαίων και των θεάτρων τόσο κατά την κλασική εποχή όσο και σήμερα, βοηθούν τον μαθητή να ακολουθήσει ένα οδοιπορικό στον Βράχο και να αναπαραστήσει με τη φαντασία του το λαμπρό Ιερό,

Μουσειοσκευή «Πάμε στην Ακρόπολη»

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΣΚΕΥΩΝ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Η Ακρό-
πολις των
Αθηνών
κατά την
4η χιλιετία
π.Χ.

Η Ακρό-
πολις των
Αθηνών
το 480 π.Χ.

Η Ακρό-
πολις των
Αθηνών
έως και τον
2ο αι. μ.Χ.

Η Ακρό-
πολις των
Αθηνών
σήμερα

όπου οι Αθηναίοι λάτρευαν την προστάτιδα Θεά τους. Σχετική με την κατασκευή του αρχαίου ναού, είναι η δεύτερη μουσειοσκευή με τίτλο «**Ένας Αρχαίος Ναός**» που πραγματοποιήθηκε με τη χορηγία του Ιδρύματος Μποδοσάκη. Ανοίγοντας τη μουσειοσκευή βλέπει κανείς τον γνωστό πίνακα του Schinkel που αποδίδει μία φανταστική-ποιητική προσέγγιση ναού και ελληνικού τοπίου. Ένα αντίγραφο του Παρθενώνα σε κλίμακα 1:800 δείχνει στους μαθητές με παραστατικό τρόπο πώς ήταν ένας αρχαίος ναός. Αντίγραφα κιόνων των τριών ρυθμών της κλασικής αρχιτεκτονικής βοηθούν τα παιδιά να παρατηρήσουν και να αναγνωρίσουν τις επιμέρους μορφές των ρυθμών, να τους συγκρίνουν μεταξύ τους και να κατανοήσουν τα χαρακτηριστικά τους. Σε ένα συρτάρι υπάρχουν 16 σφραγίδες με τη βοήθεια των οποίων οι μαθητές μπορούν να συνθέσουν τον Δωρικό, τον Ιωνικό και τον Κορινθιακό ρυθμό.

Η μουσειοσκευή περιέχει ένα βιβλίο και 16 καρτέλλες με ναούς. Σχέδια, διαγράμματα και φωτογραφίες από ειδικά επιλεγμένα μνημεία, δίνουν τη δυνατότητα στα παιδιά με τις σφραγίδες αυτές και μελάνι διαφορετικών χρώματων να δημιουργήσουν προσόψεις κτηρίων των διαφόρων ρυθμών σε δικές τους συνθέσεις. Πλαστικές μήτρες κυματίων συνοδεύουν τη μουσειοσκευή.

Η τρίτη μουσειοσκευή έχει τίτλο «**Η Ζωφόρος του Παρθενώνα**». Η ζωφόρος του Παρθενώνα αποτελούσε

τη συνεχή ζώνη με ανάγλυφες μορφές που περιέτρεχε το επάνω μέρος του κυρίως ναού, πίσω από την εξωτερική κιονοστοιχία και είχε συνολικό μήκος 160 μέτρα και ύψος περίπου 1 μέτρο. Θέμα της ήταν η μεγάλη πομπή στην Ακρόπολη, που πραγματοποιείτο στο τέλος του πολυήμερου εορτασμού των Παναθηναίων με αποκορύφωμα την τελετή της παράδοσης του πέπλου στο άγαλμα της Θεάς. Στη σύνθεση απεικονίζονται περίπου 360 ανθρώπινες και θεϊκές μορφές και περισσότερα από 200 ζώα, κυρίως άλογα.

Η μουσειοσκευή περιέχει 16 πλαστικές μήτρες του συνόλου των λιθοπλίνθων της δυτικής ζωφόρου (σύμφωνα με την αποκατάστασή της σε κλίμακα 1:20, από τον γλύπτη John Henning), όπου τα παιδιά χυτεύουν γύψο και φτιάχνουν έτσι τα δικά τους αντίγραφα. Το εκμαγείο της κεφαλής της θεάς Ίριδας από την ανατολική ζωφόρο φέρνει σε επαφή τον μαθητή με την πραγματική κλίμακα του μνημείου.

Το έντυπο υλικό περιλαμβάνει πλήρες φωτογραφικό ανάπτυγμα της ζωφόρου στην ίδια κλίμακα, μήκους 8 μέτρων, με τους ιππείς, τα άρματα, την πομπή της θυσίας και τους θεούς του Ολύμπου, καθώς και καρτέλλες με φωτογραφίες ορισμένων από τις σωζόμενες λιθοπλίνθους σε κλίμακα 1:5. Το βιβλίο «Περίπατοι στον Παρθενώνα», ένα βιβλίο για το μνημείο και τα γλυπτά του, ολοκληρώνει τη μουσειοσκευή.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΣΚΕΥΩΝ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Με επίκεντρο την απεικόνιση των θεών στη ζωφόρο του Παρθενώνα, η μουσειοσκευή με τίτλο «**Το Δωδεκάθεο**» περιλαμβάνει εποπτικό υλικό, έντυπα και παιχνίδια για τους θεούς του Ολύμπου. Για κάθε θεό έχει σχεδιασθεί μία έγχρωμη καρτέλλα από τον ζωγράφο Παύλο Βαλασάκη και ένα έντυπο, στο οποίο υπάρχει μία σύντομη περιγραφή του θεού, οι ιδιότητές του, οι σχετικοί με τη λατρεία του μύθοι, οι κυριότερες επωνυμίες του, τα κυριότερα ιερά και σύμβολά του. Διάφορα αντικείμενα, σύμβολα των θεών, γραμματόσημα και νομίσματα με τους θεούς συνοδεύουν τη μουσειοσκευή. (Αναλυτική παρουσίαση της μουσειοσκευής έγινε στο «Ανθέμιον», τεύχος 7, Οκτώβριος 2000)

Από την πρώτη τους μορφή που υλοποιήθηκε στο πλαίσιο των εκπαιδευτικών προγραμμάτων της Ακρόπολης το 1990-1993, οι σημερινές μουσειοσκευές έχουν μετεξελιχθεί, έτσι ώστε να είναι πιο εύρηστες και να επιτρέπουν την πολλαπλή αναπαραγωγή τους, ανάλογα με τις ανάγκες που θα προκύψουν. Διακινούνται τόσο στην Ελλάδα, όσο και στο εξωτερικό και για τον λόγο αυτό το σύνολο των εντύπων έχει μεταφρασθεί και στην αγγλική γλώσσα. Το τμήμα μας μέχρι σήμερα δάνειζε 15 μουσειοσκευές σε περίπου 200 σχολεία τον χρόνο. Οι νέες μουσειοσκευές, μας έδωσαν για πρώτη φορά την ευκαιρία να τις προσφέρουμε σε εκπαιδευτικούς φορείς, αλλά και την ευχέρεια να τις δανείζουμε σε περισσότερα σχολεία τον χρόνο και για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.

Μουσειοσκευή «Ένας Αρχαίος Ναός»

Όλα τα σχολεία της Ελλάδας έχουν τη δυνατότητα δανεισμού του εκπαιδευτικού υλικού που διαθέτει η Υπηρεσία μας για ένα μήνα ή και περισσότερο, ανάλογα με τις ανάγκες του φορέα που το ζητεί.

Το μεγαλύτερο μέρος του υλικού αυτού όμως θα αποτελέσει τη μόνιμη δωρεά του ΥΠ.ΠΟ. σε ένα δίκτυο επιλεγμένων σχολείων και εκπαιδευτικών φορέων σε όλη την Ελλάδα και το εξωτερικό, μετά από συγκεκριμένη διαδικασία επιλογής, έτσι ώστε να αξιοποιηθεί από τους αποδέκτες του με τον καλύτερο τρόπο. Στόχος μας είναι το δίκτυο αυτό να δουλεύει συστηματικά με παιδιά έχοντας ως βάση τον πολιτισμό σε όλες του τις εκδηλώσεις, ένα δίκτυο που να μπορεί να συνδέσει τη νέα γενιά με την ιστορία, τον τόπο και το πολιτισμικό παρελθόν του και συγχρόνως να τα εξοικειώσει με τα μνημεία και τη μεγάλη υπόθεση της διατήρησης της καλλιτεχνικής και της αρχιτεκτονικής μας κληρονομιάς. Στόχος μας επίσης είναι να τροφοδοτούμε το δίκτυο αυτό με εκπαιδευτικό υλικό και να το βοηθήσουμε με σεμινάρια και ημερίδες.

Η προσφορά των μουσειοσκευών σε σχολεία και σε εκπαιδευτικούς φορείς αποφασίστηκε να γίνει σταδιακά, για να μπορεί παράλληλα να γίνεται αξιολόγηση από την Υπηρεσία μας των αποτελεσμάτων που προκύπτουν από τη χρήση τους στα σχολεία.

Η μουσειοσκευή με θέμα το «Δωδεκάθεο» έχει ήδη δοθεί, σε μία προηγούμενη μορφή της, σε 395 σχολεία και εκπαιδευτικούς φορείς όλης της χώρας. Το 2001 η μουσειοσκευή το «Δωδεκάθεο» επιλέχθηκε επίσης από το Παιδαγωγικό Ινστιτούτο για να δοθεί ως εκπαιδευτικό υλικό στα σχολεία που ανήκουν στο πρόγραμμα της Ευέλικτης Ζώνης του Υπουργείου Παιδείας. Η μουσειοσκευή με θέμα «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα» αποφασίστηκε να δοθεί σε μια επόμενη φάση παροχής εκπαιδευτικού υλικού, κατά τα προσεχή σχολικά έτη 2002-2004.

Κατά το σχολικό έτος 2001-2002 αποφασίστηκε να δοθούν μόνον οι δύο μουσειοσκευές με θέματα «Πάμε στην Ακρόπολη» και «Ένας Αρχαίος Ναός», κάθε μία από τις οποίες αναπαρήχθη σε 100 αντίγραφα.

Η επιλογή των σχολείων και εκπαιδευτικών φορέων σε όλη την Ελλάδα έγινε μετά από ειδική διαδικασία βάσει ερωτηματολογίου που εστάλη σε φορείς 51 νομών της χώρας.

Οι κατάλογοι των φορέων στους οποίους στηρίχθηκε η Υπηρεσία μας για την αποστολή του ερωτηματολογίου

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΣΚΕΥΩΝ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

προήλθαν από το Αρχείο Εκπαιδευτικών και Σχολείων που καταρτίσαμε στην Υπηρεσία μας και το οποίο περιλαμβάνει 1200 καταχωρήσεις φορέων με τους οποίους συνεργαζόμαστε τα τελευταία δέκα χρόνια καθώς κι από δίκτυα σχολείων και βιβλιοθηκών του Υπουργείου Παιδείας.

Βασικά **κριτήρια** για την τελική επιλογή ήταν:

1. Η κατά το δυνατόν μεγαλύτερη διασπορά των μουσειοσκευών σε ολόκληρη την Ελλάδα. Προτεραιότητα στην επιλογή μας είχαν οι φορείς που βρίσκονται στην επαρχία. Μία από τις επιδιώξεις της Υπηρεσίας μας ήταν να υπάρχουν σε διαφορετικά σχολεία του κάθε νομού και οι δύο μουσειοσκευές, ώστε να λειτουργούν δανειστικά μεταξύ των σχολείων.

2. Η συνολική εικόνα που παρουσίασε το κάθε σχολείο μέσα από το ερωτηματολόγιο που μας απέστειλε συμπληρωμένο. Ο αριθμός των μαθητών του, οι σχολικές δραστηριότητες, η συνεργασία με άλλα σχολεία, η συμμετοχή σε προγράμματα περιβαλλοντικά και άλλα, καθώς και η ύπαρξη βιβλιοθήκης στο σχολείο, ήταν θέματα τα οποία η Υπηρεσία μας μελέτησε μέσα από τα ερωτηματολόγια, προκειμένου να σχηματίσει μία εικόνα για το κάθε σχολείο. Ιδιαίτερη βαρύτητα στην τελική επιλογή είχε η ουσιαστική επιθυμία του εκπαιδευτικού να χρησιμοποιήσει μία μουσειοσκευή στο σχολείο του.

3. Ιδιαίτερη έμφαση δόθηκε στο θέμα της βιβλιοθήκης. Σχεδόν όλα τα σχολεία που επιλέχθηκαν για να πάρουν το εκπαιδευτικό μας υλικό διαθέτουν οργανωμένη βιβλιοθήκη. Επειδή οι μουσειοσκευές μπορούν να χρησιμοποιηθούν όπως ακριβώς ένα βιβλίο και να αποτελέσουν τη βάση και την αφετηρία για τη διδασκαλία, όχι μόνον του μαθήματος της ιστορίας αλλά και όλων των υπολοίπων μαθημάτων του αναλυτικού προγράμματος, για τον λόγο αυτό πιστεύουμε ότι πρέπει να βρίσκονται μέσα σε βιβλιοθήκες και να χρησιμοποιούνται από τους μαθητές όλων των τάξεων ανάλογα με το κάθε φορά ζητούμενο.

Με βάση το παραπάνω σκεπτικό αλλά και τη σπουδαιότητα που αποδίδει η Υπηρεσία μας στη λειτουργία των βιβλιοθηκών ως κύριων πολιτιστικών κεντρών της περιφέρειας, αρκετές από τις μουσειοσκευές μας δόθηκαν σε βιβλιοθήκες, δημόσιες, με κινητές μονάδες, σε βιβλιοθήκες του δικτύου του Κέντρου Παιδικού και Εφηβικού Βιβλίου καθώς και του δικτύου βιβλιοθηκών του νομού

Μουσειοσκευή «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα»

Έβρου. Αυτό έγινε για να μπορεί να δανειζεται και να αξιοποιείται αυτό το εκπαιδευτικό υλικό και σε άλλα σχολεία της περιοχής, γειτονικά ή και πιο απομακρυσμένα, στα οποία δεν υπήρχε η δυνατότητα να δωρηθεί. Επίσης αυτό έγινε, επειδή θεωρούμε ότι οι βιβλιοθήκες έχουν ευρύτερες δυνατότητες αξιοποίησης τέτοιου είδους υλικού. Για παράδειγμα, μπορούν να οργανώσουν εκδηλώσεις αφιερωμένες στην αρχαιότητα με συμμετοχή περισσότερων του ενός σχολείων αλλά και ανεξάρτητων ομάδων ανθρώπων κάθε ηλικίας, γνωρίζοντάς τους την ιστορία τους και την αρχιτεκτονική τους κληρονομιά.

Η τελική επιλογή των σχολείων και των φορέων που έγινε από την Υπηρεσία μας εγκρίθηκε από την Επιτροπή Συντηρήσεως Μνημείων Ακροπόλεως. Κατόπιν αυτού, πραγματοποιήθηκαν στο Κέντρο Μελετών Ακροπόλεως δύο μονοήμερα **σεμινάρια** στις 15/2/2002 και στις 22/2/2002, σχετικά με το περιεχόμενο και τη χρήση των μουσειοσκευών στην εκπαιδευτική πράξη. Όλοι όσοι είχαν επιλεγεί, παρέλαβαν το εκπαιδευτικό υλικό για τον φορέα τους, αφού παρακολούθησαν πρώτα ένα από τα δύο σεμινάρια.

Σεμινάρια έγιναν επίσης στην Οδησό (5/3/2002), στο Κίεβο (1/4/2002), στην Κύπρο (10/4/2002) και στις Βρυξέλλες (23/5/2002).

Μοναδική υποχρέωση των φορέων είναι να αποστείλουν προς την Υπηρεσία μας δύο αναφορές, μία τον Ιούνιο του 2002 και μία τον Ιούνιο του 2003, στις οποίες θα μας γνωρίζουν πώς χρησιμοποίησαν τη μουσειοσκευή και ποιες εργασίες έκαναν με βάση αυτή.

Τελικά από τις 210 μουσειοσκευές («Πάμε στην Ακρόπολη» και «Ενας Αρχαίος Ναός») οι 188 δωρήθηκαν

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΣΚΕΥΩΝ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

σε σχολεία και εκπαιδευτικούς φορείς, ενώ 22 μουσειοσκευές δανείζονται σε σχολεία και παρουσιάζονται επίσης στις διάφορες εκθέσεις στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Από το σύνολο των μουσειοσκευών, 149 διανεμήθηκαν στην Ελλάδα, 20 σε σχολεία της Κύπρου και 10 σε ελληνικά σχολεία στη Γερμανία, στη Γαλλία, στην Ουκρανία και στο Βέλγιο. Τέσσερις μουσειοσκευές δόθηκαν στο Υπουργείο Πολιτισμού.

Οι 149 μουσειοσκευές διανεμήθηκαν σε 47 νομούς όλης της χώρας. Οι 123 από αυτές δόθηκαν στην επαρχία και μόνον οι 26 (απ' αυτές οι 15 δόθηκαν σε σχολεία) στην Αθήνα και στον Πειραιά. Τα 15 σχολεία της Αθήνας προέρχονται από το αρχείο της Υπηρεσίας μας. Πρόκειται για σχολεία που δανείζονται και χρησιμοποιούν συστηματικά τις μουσειοσκευές μας κατά τα τελευταία δέκα χρόνια.

Αναλυτικά, όσον αφορά **στα σχολεία**, οι μουσειοσκευές δόθηκαν στη Διεύθυνση Εκπαίδευσης Περιφέρειας Αττικής του Υπουργείου Παιδείας, στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Ανατολικής Αττικής που λειτουργεί ως κέντρο δανεισμού μουσειοσκευών και εκπαιδευτικού υλικού για τα γυμνάσια της Ανατολικής Αττικής, στον δήμο Βύρωνα που λειτουργεί επίσης ως κέντρο δανεισμού εκπαιδευτικού υλικού για όλα τα σχολεία του δήμου Βύρωνα, στο 8ο Δημοτικό σχολείο Χανίων το οποίο λειτουργεί ως δανειστικό-επιμορφωτικό κέντρο για 21 σχολεία του νομού Χανίων καθώς και σε 103 σχολεία: 48 δημοτικά - 47 γυμνάσια - 8 λύκεια. Από τα παραπάνω σχολεία 3 είναι πειραματικά και 2 μουσικά.

Μουσειοσκευές δόθηκαν σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας στα ελληνικά σχολεία Νυρεμβέργης, Στουτγάρδης, Παρισίων και Βρυξελλών. Σε συνεργασία με το Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού και το Υπουργείο Παιδείας δόθηκαν σε 2 σχολεία του Κιέβου και σε 2 σχολεία της Οδησού.

Σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας της Κύπρου και το Λεβέντειο Δημοτικό Μουσείο Λευκωσίας δωρήθηκαν μουσειοσκευές σε 20 σχολεία της Κύπρου.

Μουσειοσκευές δόθηκαν και σε **4 Πανεπιστημιακές Σχολές**: στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Αθηνών, στο Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας του Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης, στην Αρχιτεκτονική Σχολή του Πανεπιστημίου Πατρών και στο Παιδαγωγικό τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στη Ρόδο.

Επίσης μουσειοσκευές δωρήθηκαν σε **17 Βιβλιοθήκες**: σε 2 Δημόσιες Κεντρικές Βιβλιοθήκες, σε 6 βιβλιοθήκες του νομού Έβρου, σε 6 βιβλιοθήκες του Κέντρου Παιδικού και Εφηβικού Βιβλίου, στις 2 κινητές μονάδες του Υπουργείου Μακεδονίας-Θράκης που περιοδεύουν σε 78 σχολεία 8 νομών καθώς και στην κινητή μονάδα της Τοπικής Ένωσης Δήμων και Κοινοτήτων του Νομού Καρδίτσας που περιοδεύει σε 30 σχολεία.

Τέλος, μουσειοσκευές δόθηκαν στα **Τμήματα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων** Εφορειών Αρχαιοτήτων, Μουσείων και άλλων φορέων με τα οποία συνεργαζόμαστε, όπως της Βουλής των Ελλήνων, των Αρχαιολογικών Μουσείων Θεσσαλονίκης και Κομοτηνής, των Εφορειών Αρχαιοτήτων Ρεθύμνου και Ρόδου καθώς

και σε φορείς με καθαρά εικαστικό χαρακτήρα, όπως το Μουσείο Ελληνικής Παιδικής Τέχνης, το Εργαστήρι Τέχνης στη Χαλκίδα και η Πινακοθήκη Αβέρωφ στο Μέτσοβο.

Ήδη έχει ξεκινήσει η επόμενη φάση για να δοθούν στο εξωτερικό 100 αντίγραφα της αγγλικής έκδοσης της μουσειοσκευής «Πάμε στην Ακρόπολη», χάρη στη χορηγία του Ιδρύματος Σταύρος Σ. Νιάρχος. Οι 5 πρώτες μουσειοσκευές δόθηκαν στα μεγαλύτερα σχολεία του Βελγίου με το πιο έντονο ενδιαφέρον για τον ελληνικό πολιτισμό στις πόλεις Namur, Vise, Liege, Herstal, Mons. Τα σχολεία επιλέχθηκαν από το Υπουργείο

Εκθεση των μουσειοσκευών στο Κέντρο «Γαΐα» του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΣΚΕΥΩΝ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Παιδείας και Πολιτισμού του Βελγίου και οι εκπαιδευτικοί παρέλαβαν τις μουσειοσκευές μετά από αναλυτικό σεμινάριο που έγινε στο Ευρωκοινοβούλιο, στις Βρυξέλλες.

Οι μουσειοσκευές «Πάμε στην Ακρόπολη», «Ένας Αρχαίος Ναός», «Η Ζωφόρος του Παρθενώνα» και το «Δωδεκάθεο» παρουσιάστηκαν ήδη στις παρακάτω εκθέσεις:

α) Διεθνής Έκθεση Βιβλίου στη Φρανκφούρτη (Οκτώβριος 2001)

Για το έτος 2001 η Ελλάδα ήταν η τιμώμενη χώρα της έκθεσης και άξονας της συμμετοχής της ήταν η σχέση ανάμεσα στην παράδοση και στη νεωτερικότητα, μία διαδρομή στη διαχρονία του ελληνικού πολιτισμού. Οι μουσειοσκευές εξετέθησαν στο κεντρικότερο σημείο του ελληνικού περιπτέρου σε ειδικούς φωτισμένους διαδρόμους.

β) Έκθεση στο Κέντρο «Γαία» του Μουσείου Γουλανδρή Φυσικής Ιστορίας (Οκτώβριος-Δεκέμβριος 2001)

Οι μουσειοσκευές παρουσιάστηκαν στα πλαίσια του 1ου Πανελληνίου Συνεδρίου Εικονογράφησης Παιδικού και Εφηβικού Βιβλίου «Εικόνα και Παιδί» που διοργανώθηκε από την καλλιτεχνική εταιρεία εικονογράφησης παιδικού κι εφηβικού βιβλίου «Αίσωπος». Στο συνέδριο ομιλήτρια ήταν η υπογράφουσα, με θέμα: «Εικόνα, Παιδί κι Αντικείμενο» ενώ σε έκθεση που λειτούργησε παράλληλα με το συνέδριο, το κοινό είχε την ευκαιρία να δει από κοντά το εκπαιδευτικό μας υλικό. Η έκθεση που αρχικά είχε διάρκεια δύο εβδομάδων, λόγω της μεγάλης επιτυχίας της παρατάθηκε και διήρκεσε 3 μήνες.

γ) Έκθεση στο Κέντρο Μελετών Ακροπόλεως (από τον Δεκέμβριο του 2001)

Η έκθεση εγκαινιάστηκε στις 12 Δεκεμβρίου 2001 κατά τη διάρκεια εκδήλωσης που διοργανώθηκε από την Υπηρεσία μας σε συνεργασία με την Α' ΕΠΚΑ και την Ένωση Φίλων Ακροπόλεως. Ομιλητές στην εκδήλωση ήταν ο Γενικός Διευθυντής Αρχαιοτήτων, Λάζαρος Κολώνας, η Διευθύντρια της ΥΣΜΑ, Μαρία Ιωαννίδου, η Διευθύντρια της Α' ΕΠΚΑ, Άλκηστη Χωρέμη, ο Πρόεδρος της ΕΦΑ, Φαίδων Στράτος και η υπογράφουσα. Ο σχεδιασμός της έκθεσης έγινε από τον αρχιτέκτονα Νικήτα Αλιφέρη. Οι 4 μουσειοσκευές παρουσιάστηκαν σε νέα ειδικά σχεδιασμένα έπιπλα, ενώ όλος ο χώρος της έκθεσης αποτελούσε μία νοητή σχηματική κάτοψη

Έκθεση των μουσειοσκευών στο Κέντρο Μελετών Ακροπόλεως

ολόκληρου του Ιερού της Ακροπόλης σε κλίμακα 1:20. Την κάτοψη αυτή οριοθετούσαν τα προπλάσματα του Ερεχθείου, του ναού της Αθηνάς Νίκης και του Παρθενώνα, στην ίδια κλίμακα. Η μακέτα του Παρθενώνα κατασκευάστηκε για εκπαιδευτικούς σκοπούς και ειδικότερα για να παρουσιάσει τη θέση και τη σύνθεση της ζωφόρου, μήκους 160 μέτρων, με θέμα την πομπή των Παναθηναίων.

δ) Έκθεση στην Ουκρανία: Οδησός (Μάρτιος 2002) - Κίεβο (Απρίλιος 2002)

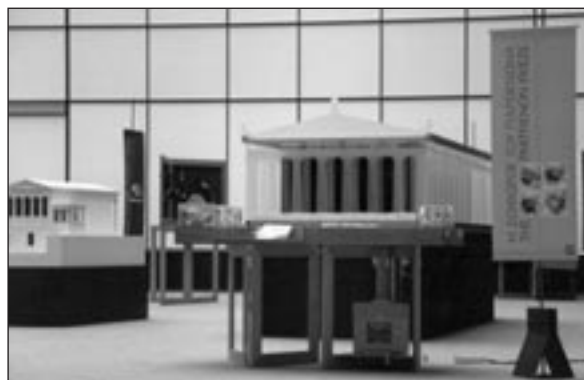
Οι μουσειοσκευές ενσωματώθηκαν ως ιδιαίτερο τμήμα στην έκθεση «Παρθενών: Αρχιτεκτονική και Συντήρηση» που οργανώθηκε από την Υπηρεσία μας σε συνεργασία με το Ίδρυμα Ελληνικού Πολιτισμού, με επιμελητή τον καθηγητή Γιώργο Πανέτσο. Παράλληλα έγινε σεμινάριο που παρουσίασε ο ίδιος ο κ. Πανέτσος σε 70 εκπαιδευτικούς (30 στην Οδησό και 40 στο Κίεβο) οι οποίοι παρέλαβαν εκπαιδευτικό υλικό για τα σχολεία τους και 4 μουσειοσκευές.

ε) Έκθεση στο Λεβέντιο Δημοτικό Μουσείο της Λευκωσίας, στην Κύπρο (Απρίλιος 2002)

Οι μουσειοσκευές παρουσιάστηκαν σε σεμινάριο που οργανώθηκε από την Υπηρεσία μας σε συνεργασία με το Υπουργείο Παιδείας και Πολιτισμού της Κύπρου, το Λεβέντιο Δημοτικό Μουσείο και το Ίδρυμα Λεβέντη. Το σεμινάριο διήρκεσε 4 ώρες, το παρακολούθησαν 80 εκπαιδευτικοί από σχολεία όλης της Κύπρου και δόθηκαν 20 μουσειοσκευές και εκπαιδευτικό υλικό, κατόπιν αιτήσεως του Υπουργείου Παιδείας, συνολικά σε 150 εκπαιδευτικούς.

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ Η ΝΕΑ ΓΕΝΙΑ ΜΟΥΣΕΙΟΣΚΕΥΩΝ ΤΗΣ ΑΚΡΟΠΟΛΗΣ

Έκθεση των μουσειοσκευών στις Βρυξέλλες

στ) Έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στις Βρυξέλλες (22-24 Μαΐου 2002)

Η έκθεση με τίτλο: «Let's Go to the Acropolis. Ancient Culture in Modern Education» διοργανώθηκε από την Υπηρεσία μας σε συνεργασία με το Ελληνικό Τμήμα του ICOM και το Ευρωπαϊκό Σοσιαλιστικό Κόμμα. Ο σχεδιασμός της έκθεσης έγινε από τον αρχιτέκτονα Νικήτα Αλιφέρη. Η έκθεση των 4 μουσειοσκευών εμπλουτίστηκε από δύο ακόμη, τη «Λιθοξοϊκή» και τα «Αρχαία Ελληνικά Μουσικά Όργανα». Παράλληλα συνοδεύταν από οπτικοακουστικά μέσα (προβολή ταινίας για τα αναστηλωτικά έργα στην Ακρόπολη, διαφανειών με αρχαία μουσικά όργανα και CD ROM με θέμα τη Ζωφόρο του Παρθενώνα). Η έκθεση εγκαινιάστηκε από τον Πρόεδρο της Επιτροπής Πολιτισμού, Νεότητας, ΜΜΕ και Αθλητισμού του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου Michel Rocard και από τη διευθύντρια εκπαίδευσης Christiane Van Keer, εκπρόσωπο του Βέλγου υπουργού Μέσης & Ειδικής Εκπαίδευσης Pierre Hazette. Στα εγκαίνια μίλησαν επίσης η Ευρωβουλευτής

Μυρσίνη Ζορμπά και η υπογράφουσα. Την έκθεση επισκέφθηκαν 150 Έλληνες και Βέλγοι εκπαιδευτικοί από σχολεία των Βρυξελλών κι άλλων βελγικών πόλεων, ενώ πραγματοποιήθηκε ενημερωτικό σεμινάριο σε 50 εκπαιδευτικούς, κατά το οποίο παρουσιάστηκε το εκπαιδευτικό υλικό και οι δυνατότητες χρησιμοποίησής του στην εκπαιδευτική διαδικασία. Μετά από το σεμινάριο δόθηκε ενημερωτικό υλικό σε όλους τους εκπαιδευτικούς καθώς και 7 μουσειοσκευές.

Η επιμέλεια των μουσειοσκευών, της παροχής τους σε σχολεία και εκπαιδευτικούς φορείς όλης της χώρας καθώς και των εκθέσεων έγινε από την υπογράφουσα και από τις αρχαιολόγους Ειρήνη Καϊμάρα και Ασημίνα Λεοντή. Τη φωτογραφική επιμέλεια είχε ο φωτογράφος της Υπηρεσίας μας Σωκράτης Μαυρομάτης. Ιδιαίτερες ευχαριστίες για τη βοήθειά τους στην επιμέλεια των μουσειοσκευών οφείλονται στις κυρίες Έβη Τουλούπα, Λέλα Κασσαβέτη, Μαρία Γαρέζου, Κατερίνα Δεριζιώτου και Χαρά Χαραμή.

Έκθεση των μουσειοσκευών στις Βρυξέλλες

